

BUIKSCHUIVER

Gabriël Kousbroek

BUIKSCHUIVER

Gaap en de kunst van het brommeronderhoud

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

De verhalen ‘De brommermoord’ en het eerste deel van
‘Honda CS50’ verschenen eerder in *Kousboek* (2013).

www.nijghenvanditmar.nl

www.gabrielkousbroek.nl

Copyright © Gabriël Kousbroek 2020

Foto auteur Ivo Biegman, 1989

Omslag Paul Pollmann

Omslagillustratie Gabriël Kousbroek

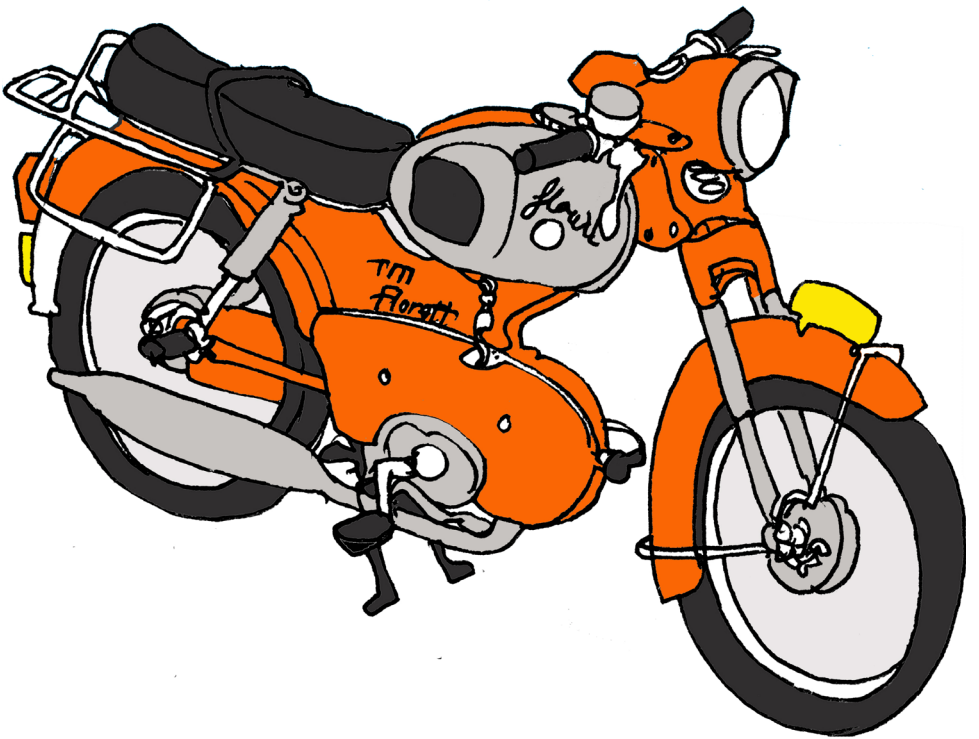
Typografie Zeno Carpentier Alting

NUR 320 / ISBN 978 90 388 0963 2

INHOUD

<i>Inleiding</i>	9
De brommermoord, 1974	11
Mobylette Kaptein (Motobécane), 1979	15
Solex (Motobécane), 1980	19
Zündapp, 1981	23
Stokvis-RAP-2V, 1982	27
De Société Mauvais, 1982-1984	35
Société Mauvais – kerstbomenjacht, 1982	41
Société Mauvais – Zeelandrit, 1982	47
Onderwater-Stokvis, 1983	51
Sparta 1962 Sport, 1983	55
Société Mauvais – Torhout-Werchter, 1984	59
Restauratie Stokvis, 1983-1984	67
Ongelukken met de Stokvis, 1984	77
Tomos vs. Puch, 1985	85
Kauwe klauwe I, 1986	89
Invalidenkar, 1986	93
Tomos vs. everzwijn, 1987	97
Pitbull-skateboard met invalidenkar, 1988	99
Honda CS50, 1989	103
De ijzeren hond, 1989	107
De ijzeren hond en de kraak van de Rijkshemelvaart, 1989	113
De Vespa-scooter (50cc), 1990	121

Berini-tandem, 1991	127
Invaliden-bubblecar, 1991	133
Kauwe klauwe II, 2020	141
<i>Epiloog</i>	145
<i>Basisbrommertechneik</i>	147
<i>Brommerjargon en verklarende woordenlijst</i>	149
<i>Met dank aan</i>	152

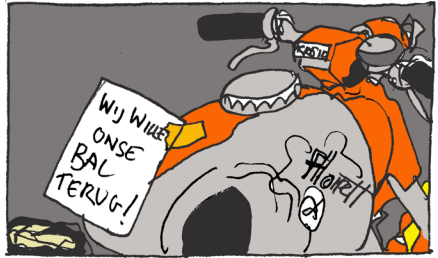
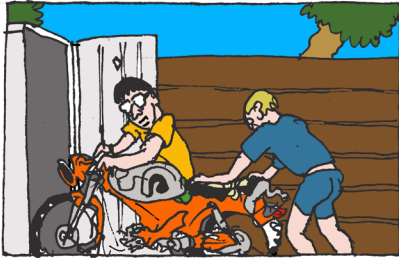
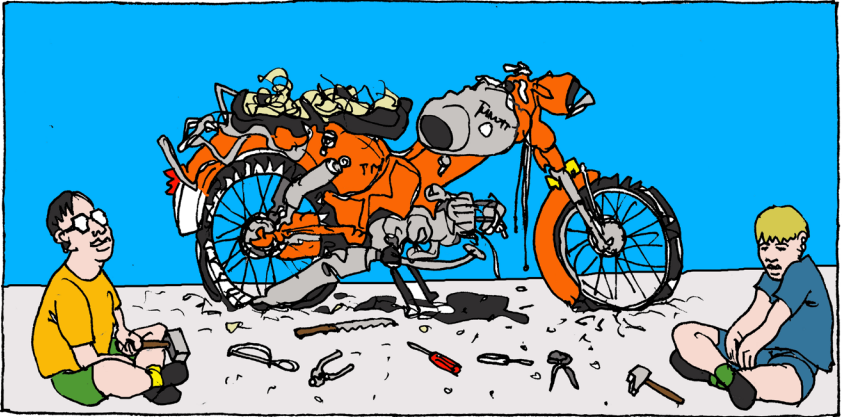
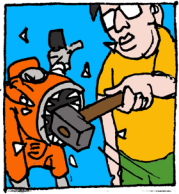
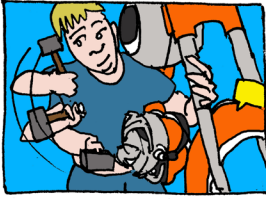

INLEIDING

Toen ik acht was, in 1973, ging ik een keer met mijn vader met de auto naar Amsterdam. Mijn vader schreef op dat moment voor het *NRC Handelsblad* en voor de *Haagse Post*. Hij ging zijn column persoonlijk bij het *NRC* inleveren, en daarna wilde hij me de plekken laten zien waar hij kort na de oorlog met zijn ouders had gewoond.

Eerst gingen we langs het *NRC*, waar hij zijn stukje inleverde en een onderhoud had met de hoofdredacteur. Toen reden we naar de Sarphatistraat en hij wees het stipte herenhuis aan waar hij met zijn ouders na de repatriëring uit Indië in 1946 was komen wonen. Daarna reden we naar de Pijp, waar zijn tante Nolly nog woonde met haar broer, achter de Ferdinand Bol. Tante Nolly had een papegaai die mooi kon praten. Toen we na ons bezoek aan tante Nolly en haar papegaai weer richting Den Haag reden, stonden we stil bij een stoplicht.

Naast ons stond een ronkende Kreidler ongeduldig te wachten. Toen het licht op groen sprong trok hij met enorm veel lawaai op. Heel even leek het alsof die Kreidler ervandoor zou stuiven, maar toen minderde hij ineens vaart. De brommer had zijn aandrijfketting verloren. Mijn vader rolde het raampje van zijn DS omlaag en riep: ‘God straft onmiddellijk, hard en onverbiddeijk!’

DE BROMMERMoord, 1974

Als kind had ik een ongekeerde vernietigingsdrang, al het speelgoed dat op mijn pad kwam moest kapot. Ik was verslaafd aan autowrakken en ruïnes. Samen met Ivo speelde ik autokerkhofje: we nodigden klasgenootjes uit en vroegen hun hun autootjes mee te nemen. Van tevoren hadden we uit mijn vaders gereedschapskist alle hamers en griptangen gepakt en zodra het klasgenootje zijn dinky-toycollectie aan ons toonde, sloegen we zijn hele autopark aan gort.

Als prepuber konden kapotte speelgoedauto's mij niet meer boeien, ik was toe aan het serieuze werk: het vernielen van brommers en motoren.

Ik moet hierbij vermelden dat de kennis van het ontklaar maken van brommers en motoren van mijn vader komt: suikerklontjes in de benzinetank, met een tang de bougiekabel doorknippen, de uitlaat dichtstoppen met een aardappel. Dit soort dingen had mijn vader mij geleerd, in het kader van oorlogsgerichte sabotagehandelingen.

Ivo en ik voetbalden altijd bij ons in de achtertuin. Regelmatig verdween de bal over de schutting bij de buren, een ingenieursbureau, wat ons een mooie reden gaf om over de afrastering te klimmen en die bal terug te claimen. De tuin van het bureau werd onderhouden door

een chagrijnige conciërge van dik in de zestig, die alle werkdagen op zijn Kreidler Florett van en naar het bureau ging om schoon te maken. In de weekenden liet hij de brommer staan in de schuur naast de schutting.

Het was de eerste vrijdag van de zomervakantie van 1974. Mijn oma had mij een tweepersoonstent cadeau gedaan, het type met een binnen- en een buitentent. Ik had Ivo gevraagd om in die tent te komen logeren. Die middag vloog mijn voetbal weer eens over de schutting. Prompt werd de bal door de conciërge in beslag genomen, waarna hij in de schuur verdween.

Ivo en ik zetten de tent op in de achtertuin en na het avondeten togen wij naar ons Hoofdkwartier. De hele nacht beraadslaagden wij over de te nemen maatregelen om deze bal en alle andere ballen die er ook lagen te bevrijden en de conciërge een lesje te leren.

De volgende ochtend stonden we op bij het krieken van de dag en verzamelden in de keuken het slopersgereedschap dat mijn vader gebruikte om zijn auto's te repareren: de grote hamer, beter bekend als het 'vuistje', de lange schroevendraaiers, het breekijzer en de houtbeitels, een stanleymes, diverse kniptangen en een groot broodmes. Dit gereedschap deden wij in een pukkel en zo kropen wij in tijgersluipgang door het gras naar de schutting. Terwijl Ivo op de uitkijk stond om bij een eventueel ontwaken van mijn ouders alarm te slaan, klom ik over de schutting om aan de andere kant poolshoogte te nemen. Soms kwamen de kantoorpikken in het weekend nog iets ophalen of overwerken, maar nu was het er doodstil. Ik klom op de rand van de schutting en wenkte Ivo dat de kust veilig was.

Er zat een hangslot op de schuurdeur, maar Ivo, die op timmercursus zat, wist hoe je met een breekijzer een slot kon kraken. Hij was alleen vergeten dat deze handeling een onbeschrijfelijk lawaai maakte. Verschrikt verscho-

len wij ons in het struikgewas en wachtten op een boze conciërge of een woedende vader.

Tien minuten hielden wij ons stil en luisterden wij naar de geluiden van de ochtend. Daarna overlegden wij op fluisterton alvorens wij het struikgewas verlieten en de opengebroken deur verder openduwden. Binnen in het halfduister van de schuur ontwaarden wij, naast het gebruikelijke tuingereedschap, de Kreidler Florett die op een prettige manier naar olie en benzine stonk. Maar van al onze geconfisqueerde ballen geen spoor...

Er was te weinig ruimte in de schuur en we duwden de Kreidler van de standaard, rolden het kreng naar buiten en vervolgens onder de erker. Daar zetten we de patiënt op de standaard en keken vervolgens enkele seconden naar de oude brommer, zwetend in het zomerochtendlicht.

Ivo liep met het vuistje in de hand naar de motor en sloeg met kracht tegen de koeling van de cilinderkop totdat deze brak. Ik was met een broodmes de buddyseat* aan het molesteren. De suikerklontjes verdwenen in de tank, tezamen met alles wat we maar vinden konden: gras, stokjes, bloemen en aarde.

Terwijl ik met het vuistje de koplamp insloeg, knipte Ivo alle bedrading door en liet de banden leeglopen. Samen begonnen we met het stanleymes en het broodmes de banden door te steken. Na minstens een halfuur noeste arbeid waren we uitgeput. Maar voldaan keken we naar de vermoorde brommer, die we vervolgens terug de schuur in duwden. Als we het hierbij hadden gelaten, zou de schuld voor dit drama niet snel op ons te herleiden zijn geweest, maar ik moest en zou een briefje op de tank plakken met de tekst: *Wij willen onze ballen terug!*

Twee dagen gingen voorbij en wij waren ons slachtoffer en onze gruwelijke daad allang vergeten. Totdat op dinsdagmiddag mijn vader zo hardgrondig begon te vloeken dat het tot in het Bezuidenhout te horen moet zijn geweest.

* Zie lijst p. 149 e.v.

